

NJ120

John von Neumann
1903-1957

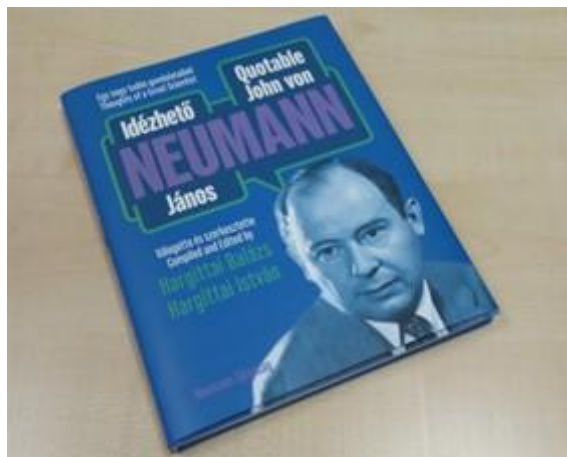
neumann120.hu #neumann120

NJSZT Hírlevél - 465. sz. - 2023. 03. 02.

FÓKUSZBAN

Idézhető Neumann János – új kötet a 20. század óriásáról

Kettő az egyben: egy ritkán látható képekkel illusztrált, keménytáblás díszalbum életrajzzal – és egy ütős, magyar-angol kétnyelvű idézetgyűjtemény Neumann Jánosról és Neumann Jánostól.

Röviden így foglalható össze a Neumann Társaság új kiadványa, amely a **Neumann 120 jubileumi év** tiszteletére, limitált példányszámban jelent meg – és egyenesen az NJSZT juttatja el a [megrendelőkhöz](#).

Miért érdemes ezt a nem mindennapi kiadványt beszerezni?

A kötet fókuszában egy olyan magyar tudós áll, aki az USA-ban vált **közéleti tényezővé** és **iskolateremtővé** számos tudományterületen – és akit közkeletűen a mai, modern informatika megalapozójának tartunk. Az idézetek bemutatják a vívódó, felelős, sokszor szellemes, sokszor pedig emberien aggódó, esendő személyiség vonásait: **humorát, a hithez és a halandósághoz való viszonyát, emberi kapcsolatait**. Hol aforizmatikusan tömör – és egy Neumann-megemlékezésben, tanulmányban, házidolgozatban is jól idézhető – mondásokban, hol mélyebb gondolat sorokban rajzolódik ki előttünk a tudós tudományhoz való viszonya, beleértve a számára mindent behálózó és értelemmel telítő **matematikát**, továbbá a **játékelmélete** révén oly fontossá váló gazdaságtudományt és a **számítógépek világát**. **További részletek recenzióinkban: [Idézhető Neumann János – új kötet a 20. század óriásáról](#)**

Az egyik szerzővel, **Hargittai István** professzor úrral a múlt héten beszélgettünk a **Neumann – tükörben** meetupon, ahol Neumann személyisége, gondolatvilága, aktualitása mellett az ismeretterjesztés fortélyairól is szó volt. A Hírlevél olvasói elsőként nézhetik vissza a vele készült beszélgetést: [Neumann tükörben - Meetup a Neumann 120 jegyében Hargittai Istvánnal - YouTube](#)

Vigyétek híret az új kötetnek, hogy minél több olvasóhoz – és az iskolai könyvtárakhoz is eljuthasson!

Szalay Imre

HÍREK

Tavaszi hajrá: kiállításokkal és versenyekkel folytatódik az N120 év

Márciusban sok program közül választhatok a Neumann-jubileum kapcsán, most ezekből néhányra külön is felhívjuk a figyelmeteket:

Március 7-én Pakson együtt ünneplünk az Atomenergetikai Múzeummal, majd 11-én Szegeden nyílik Csizy László **Programozott grafikák** kiállítása (részletek az Örökség rovatban). Ezután újabb, átfogóbb képzőművészeti tárlatnak örülhetünk: **23-án, 18 órakor** indul **Szekszárdon**, a Babits Mihály Művelődési Központ (Szent István tér 10.) márványtermében a Magyar Elektrográfiai Társaság (MET) „**Hommage à Neumann**” kiállítása. Neumann János, lévén kora egyik legjelentősebb tudósa, meghívta a meghívott, hivatásos képzőművészeket tömörítő MET alkotóit. A beérkezett 150 pályamű zsűrizett alkotásai lesznek megtekinthetők, április 23-ig. A megnyitót a **Neumann Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny** döntőjéhez időzítettük, a döntő **március 23-24-én** lesz, persze a szokásosnál ünnepélyesebben.

Március 27-én debütál Neumann alma materében, a **Fasori Evangélikus Gimnáziumban** (Bp. VII., Városligeti fasor 17-21.) egy nagyszabású enteriőr- és tablókiállítás, a **Neumann-milió**, amely a nagyközönség számára is megtekinthető lesz. A Neumann család tárgyaiból – festményekből, bútorokból és egyéb relikviákból –, valamint Neumann életéről és életművéről szóló tárlat április 21-ig látogatható, a gimnázium tavaly felújított, Róth Miksa műhelyében készült ólomüveglakos dísztermében. A tárlat tablóit utána vándorútra indulnak az ország iskoláiba!

Március 8-án Budapesten lesz **Magyar Ifjúsági Robot Kupa**, **március 31-én** pedig MIREK számos ligáját rendezzük Nyíregyházán. A Neumann-jubileumra tekintettel az érdeklődőket ünnepi programmal várjuk.

Április 17-ig meghosszabbítottuk 6-19 éves diákalkotók számára kiírt kreatív pályázatunkat, melyre Neumann életművére reflektáló pályaműveket várunk. Célunk, hogy a pályaművek életszerűen, frissen mutassák be és hozzák „emberközelbe” a jelenkornak örök kortársunkat, Neumann Jánost. A legjobb alkotásokat 2023 decemberében mutatjuk be Budapest belvárosában, a **Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galériában**. A pályázati felhívás a honlapunkon megtekinthető.

További részletek: [Neumann 120 - Emlékév Neumann János születésének 120. évfordulója tiszteletére \(njszt.hu\)](#)

Távközlés és mesterséges intelligencia Neumann nyomában

Az **Óbudai Egyetem** és a kecskeméti **Neumann Egyetem** is elkötelezte magát a Neumann-emléképolás mellett, de örömmel vesszük azt is, ha más egyetemek is a programsorozat szellemiségéhez igazodó eseményekkel jelentkeznek. Jó példa a **BME Távközlési és Médiainformatikai Tanszék** workshopja **március 28-án**, melyet korábbi alelnökünk, **Charaf Hassan** dékán nyit meg – és jelenlegi alelnökünk, **Gulyás László** lesz a levezető elnöke. Az előadások elsősorban a mesterséges intelligencia helyéről, szerepéről, a fejlesztés állomásairól, az Ipar 5.0-ról, neurális modellekről, mélytanulásról szólnak – nemcsak hazai, de nemzetközi, különösen EU-s kontextusban.

[Távközlés és Mesterséges Intelligencia](#)

SZAKOSZTÁLY

A hazai egészségügyi informatika története

2023. március 24. péntek 14 órától a **Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) Informatikatörténeti Fóruma (iTF)** és az **Óbudai Egyetem (ÓE) az iTF Nagy Számítástechnikai Műhelyek** sorozatának következő rendezvényére várja az érdeklődőket. [A hazai egészségügyi informatika története | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Az esemény kapcsán jó szívvel hívjuk fel a figyelmet a témához kapcsolódó, új **virtuális tárlatunkra** (idővonal):

[Orvos-informatikus timeline - ITF, NJSZT Informatikatörténeti Fórum](#)

Havass Miklós - Simon Pál - Talyigás Judit műveként új tanulmányunk is elérhető bárki számára:

[Arcképek a magyar egészségügyi informatika történetéből](#)

Robotiáda

A robotika versenyek szervezési és lebonyolítási folyamatának tanulmányozása céljából utaztunk Brnoba, ahol 2013-tól rendezik meg a Robotiáda versenyt. A „Diákból tudóssá” projekt részeként a dél-morva régió műszaki oktatásának támogatásának céljából 20 robotikai klubot hoztak létre, amelyek számára a létrehozott verseny az egész éves munkálataik betetőzése volt.

Magyarországot Szombathelyről érkezett csapatok képviselték, melyek a gyorsasági vonalkövetős, a „medvementő” és a gyorsulási versenyszámban szerepeltek, szép eredménnyel.

A szakmai utat az ELTE IK Műszaki Intézete, valamint a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság támogatta.

[A Robotiáda versenyen voltunk](#)

Óvodások a képernyő előtt

Az óvodások 87%-a használ mobileszközt és 40%-nak van saját mobilja vagy tabletje. A gyerekek játszanak, videót néznek, esetleg zenét hallgatnak ezeken az eszközökön. Ami viszont a legjobban bántja őket: hogy **a szülők túl sokat kutyüznak...**

Február 27-én e-Hétköznapi Szakosztályunk online workshop keretében járta körbe az óvodások életkori közösségével kapcsolatos digitális kihívások témáját. **Talyigás Judit** és **Guld Ádám** köszöntői után **Hartai László**, **Nagy Ildikó Mária** és **Dr. Bethlenfalvy Attila** a Digitális Gyermekvédelmi Stratégia divízió keretei között készült kutatásairól hallhattunk a szerzőktől!

A workshop tanulságait **Talyigás Judit** foglalta össze. Köszönjük!

[e-Hétköznapi – óvodások a képernyők előtt | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

TEHETSÉGGONDOZÁS

Hírek a Nemes Tihamér Versenyek kapcsán

Most szombaton, **március 4-én**, 8:30-tól kezdődik a **Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Verseny** második fordulója. Idén is rengeteg tehetség indult el a diákolimpiák felé vezető lépcsőfokokon, vesz részt aktívan a Neumann Társaság tehetséggondozási programjában. **A második fordulón az első korcsoportban 123, a másodikban 286, a harmadikban 143 versenyzővel találkozhatunk.**

További részletek: [NJSzT - Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Verseny \(elte.hu\)](#)

Nem tétlenkedtünk az alkalmazói kategóriában sem. A Nemes alkalmazói 2. forduló eredmények megjelentek – és örömmel látjuk az első korcsoport alapján, hogy kisvárosi iskolákban is nagyon komoly tehetséggondozási műhelyek alakultak ki, példamutató tehetségsegítés jellemzi az intézményeket, melyhez minden segítséget megadunk.

[NJSzT - Nemes Tihamér Országos Alkalmazói Tanulmányi Verseny \(elte.hu\)](#)

Köszönjük a **Nemzeti Tehetség Program** támogatását!

Merklik László Problémamegoldó Verseny

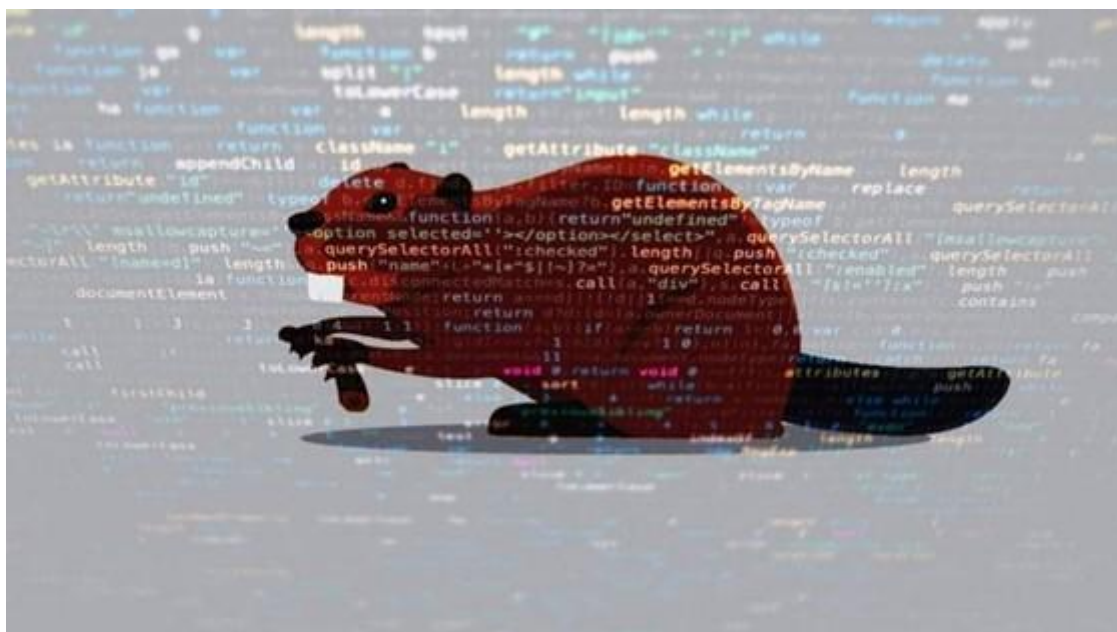

Szakmai partnerünk, a **BMSzC Neumann János Informatikai Technikum** és az **Emarsys-Technologies Kft.** közös versenyt hirdet, melyre szeretettel várjuk a versengő kedvű középiskolásokat. A feladat különböző stílusú logikai és informatikai feladványok megoldása, melyhez mintafeladatokat is közzélünk.

Iskolánként több 3 (+1 tartalék csapattag) fős csapatot lehet nevezni a selejtezőre, a selejtező után a legtöbb pontszámot elért csapatok juthatnak a döntőbe. Maximum 12 csapat, egy iskolából legfeljebb 2 csapat jut a döntőbe. **A nevezési határidő: március 20.!**

[4. Merklik László Problémamegoldó Verseny | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

e-Hód díjkiosztó, sok érdekességgel

A **Neumann Társaság Közoktatási Szakosztálya** – **Pluhár Zsuzsa** vezetésével – és az **ELTE IK** több éve egy sikertörténet alakítója, hiszen az informatikai gondolkodás belépő, kedvcsináló versenye évek óta országos rekorder: alkalmanként 30000+ résztvevőt, diákot mozgat meg hazánkban. A hód díjkiosztó 2023. június elsején kerül megrendezésre az ELTE IK épületében.

Tanárok figyelmébe: Előtte pedig szeretettel várunk minden tanárt a CT&MathABLE (Informatikai és algebrai gondolkodás alapú oktatási környezet létrehozása; Computational Thinking and Mathematical Problem Solving, an Analytics Based Learning Environment) magyar nyelvű műhelyfoglalkozásra.

Az esemény remek lehetőséget biztosít a projektben résztvevő Erasmus-partner tanárokkal való megismerkedésre. A programon való részvételhez nem szükséges az angol nyelvtudás. Az esemény az informatikai gondolkodás, matematikai problémamegoldás, és analitikus tanulási környezet témakörei köré épül, így a matematika és vagy informatika szak előny, de nem követelmény. A program elsősorban 9-14 éves korosztály algebrai és informatikai gondolkodásának fejlesztésére szolgáló tananyagot mutat be.

Figyelem! A műhelykonferenciára április elsejéig lehet jelentkezni!

Regisztráció és további részletek:

[Hód díjkiosztó és meghívó | e-Hód \(elte.hu\)](#)

ICDL

Online tájékoztatót tartottunk a vizsgaközpontoknak

2023. február 16-án megbeszélést tartottunk az ICDL vizsgaközpontok számára. A 2023. február elsején életbe lépett változásokról, az automatikus vizsgáztatás gyakorlati kérdéseiről, illetve a névadó, Neumann János születésének 120. évfordulója kapcsán szervezett programokról, eseményekről hallhattak a résztvevők.

A magyarországi ICDL tevékenységről elhangzott, hogy **527 000 fő regisztrált a rendszerbe, és a tavalyi évben az éles- és a próbavizsgák száma a 27 000-et is meghaladta.** A vizsgák csaknem 90 százalékos sikerességi rátája megegyezik a nemzetközi trendekkel.

A leginkább érdeklődésre számot tartó téma az ICDL felsőoktatási felvételi pontszámokba történő beszámítása volt. **A 2024-es felvételi időszakban számítják majd be első alkalommal az ICDL minősítést a felvételi pontokba, már három egyetemnél!**

[Online tájékoztatót tartottunk az ICDL vizsgaközpontok számára](#)

Március 21-én dől el, ki lesz a szerencsés nyertes

2023. február 28-án sikerrel zárult az ICDL Kihívás! akció. Értékes díjakat nyerhetnek azok, akik teljesítették az akcióban való részvétel feltételeit.

A vizsgázók teljesítménye nem választható el a felkészítő tanároktól, hiszen nélkülük a diákok, vizsgázók valószínűleg nem tudtak volna ilyen rövid idő alatt levizsgázni. Így az ő teljesítményüket is díjazzuk, méghozzá nemcsak átvitt értelemben...

Részletek:

[Március 21-én dől el, ki lesz a szerencsés nyertes](#)

ÖRÖKSÉG

Programozott grafikák

Csízy László számítógépes grafikái a Neumann 120 évben

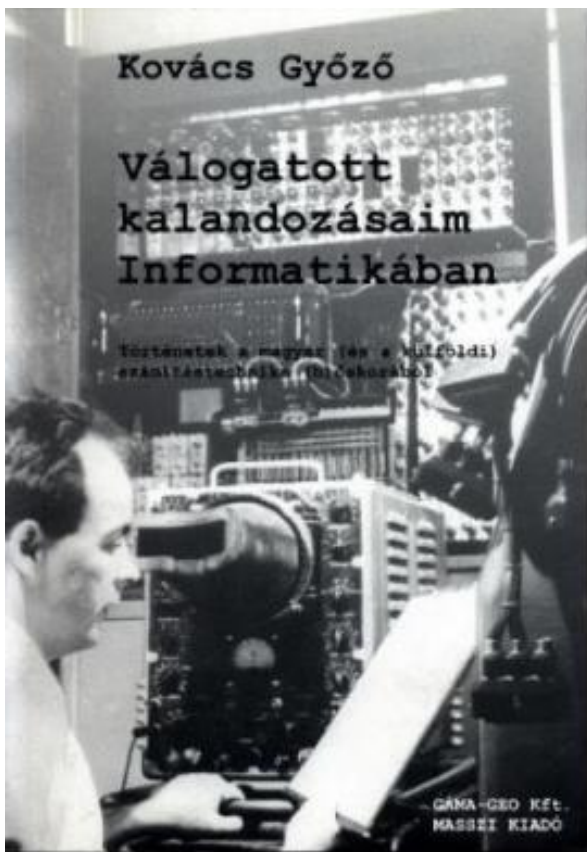
Megnyitó az Agorában, március 11-én, 11 órakor!

Új kiállítással készülünk a Neumann 120 jubileumi év keretében! A tárlaton Csízy László az 1970-es években, Magyarországon gyártott **EMG-666** programozható számológéppel alkotott korai munkáiból és **Apple Macintosh** számítógéppel készített újabb műveiből is láthatunk válogatást.

A Programozott grafikák a Neumann Társaság Informatika Történeti Kiállításának (ITK) is helyet adó Szent-Györgyi Albert Agorában látogatható, az időszakos tárlaton a computer art művek mellett az eszközöként használt számítógépek is bemutatásra kerülnek. A látogatók az állandó kiállításon az egész informatikatörténetet átfogó gyűjteményt is megtekinthetik az épületben.

[Programozott grafikák | A jövő múltja \(ajovomultja.hu\)](#)

Kovács Győző kalandozásai Informatikában

Február 27-én lett volna 90 éves Kovács Győző (1933-2012) - családjának engedélyével egy **fantasztikus anekdotagyűjteményt** és szubjektív informatikatörténetet tesz digitálisan hozzáférhetővé a Neumann Társaság. Válogatott kalandozások a nagybetűs Informatikában - a szellemi birodalomban, a szép, megvalósult utópiában, melyet Győző annyira szeretett, hitelesen képviselt és százezrekkel szerettetett meg hazánkban. Végig utazta a világot, hogy személyesen beszéljen Neumann János utolsó élő kortársaival és alkotótársaival - hogy mesélhessen nekünk róluk. Róluk - és magyar követőikről.

Ezekből az anekdotákból, ellenállhatatlanul izgalmas történetekből mutat be egy csokorra valót Kovács Győző könyve, amely most már **teljes formában része a Neumann Társaság virtuális gyűjteményének, az Informatikatörténeti Adattárnak.**

A dokumentumot a **Forum Hungaricum Nonprofit Kft.** támogatásával digitalizáltuk - és a **Magyar Nemzeti Digitális Archívum** olvasói számára is szabadon hozzáférhető, CC BY-NC-ND licenc mellett.

[Kovács Győző válogatott kalandozásai Informatikában](#) | [Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

KÖSZÖNTŐ

Simon Tanárnő kerek születésnapja

Kerek születésnapot ünnepelt február 26-án **Simon Béláné dr. Balogh Ágnes** tanárnő, akit a legtöbben a Robotkupa-versenyek lelkeként ismernek, de mi azt is tudjuk, hogy évtizedek óta Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetünk kulcsfigurája és Életműdíjasunk: [Simon Béláné - ITF, NJSZT Informatikatörténeti Fórum](#)

További sikereket és jó egészséget kívánunk 120 évig! Ágit ismerve nyilván már a március végi MIRC-re készül ([Magyar Robot Kupa Alapítvány](#)) – és még számos ötlettel, akcióval szerez örömet mindannyiunknak az elkövetkező évtizedekben!

Ajánlunk egy pár évvel ezelőtti, visszatekintő cikket is:

[SZON - A számítástechnika-oktatás úttörői](#)

Hiszünk a Végtelenben! Obádovics J. Gyula 96 éves

Március 3-án ünnepli 96. születésnapját Obádovics tanár úr, akinek zseniális, átfogó és alapos matematikakönyvéből nemzedékek tanultak – és tanulnak. A számítástechnikában és annak oktatásában is úttörő szerepet játszott, ahogy a Neumann Társaság vidéki szervezeteinek megalakításában is, jelenleg pedig Informatikatörténeti Fórumunk tiszteletbeli elnöke. **Hiszek a Végtelenben** című memoárja évek óta [könyvsiker](#), de most szeretnénk néhány érdekességet ajánlani Adattárunkból is az életműve iránt érdeklődőknek! A szörfözést érdemes a hivatalos [életrajzzal](#) kezdeni, amit kiválóan kiegészít a **Kornai András** könyvébe adott [könyvfejezete](#), sőt! meghallgathatunk vele egy ragyogó [riportot](#) is. [Videoportréja](#) mellett megnézhetjük több előadását is: hiszen megszólalt a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetünk [programján](#), [Kovács Győző emlékkonferenciánkon](#), a Miskolci Egyetem [kapcsán](#) és a [MŰM SZÁMTI](#) rendezvényünkön is.

Neumann János [kapcsán](#) is relevánsak a gondolatai, az első számítógép alkalmazásával megjelenő numerikus problémákról írt a **Ki volt igazából Neumann János?** című [kötetben](#).

Továbbra is gyűjtjük a megszólalásait, követjük a Facebookon, bámuljuk a szellemi frissességét! Sok-sok alkotó évtizedet kívánunk a Tanár Úrnak!

PARTNER

A projektmenedzsment helyzete és tendenciái

- ahogyan a gyakorló projektmenedzserek látják 2023-ban

A **PROJEKTMENEDZSMENT A GAZDASÁGBAN** konferenciára **2023. április 13-**án kerül sor Budapesten a margitszigeti Ensana Thermal hotelben. Az idei Fórum központi témája a projektmenedzser életút, a **KARRIER** lesz.

A jubileumi Fórum online regisztrációs felületén, az alábbi linkre kattintva tudtok regisztrálni:

<https://www.hte.hu/web/projekt2023/regisztracio>

A Fórum programja elérhető a <https://www.hte.hu/web/projekt2023/program> oldalon.

A Jövő Technológiái

Március 4-én, szombaton, az NJSZT szakmai támogatásával interaktív robotikai és oktatástechnológiai kiállítás lesz Dunakeszin! Gyerekeknek, tanároknak, szülőknek és mindenkinek.

Találkozhattok:

- A legnagyobb - diákoknak szóló - robotikai világversenyek szervezőivel, csapatokkal.
- Modern oktatástechnológiai szakértőkkel, cégekkel. 3D nyomtatással.

Kipróbálhatjátok a robotokat, a robotprogramozást, a játépedagógiai eszközöket.

Valós mesterséges intelligenciával támogatott raktárkezelő és takarító robotokat is láthattok működés közben.

[A Jövő Technológiái - Interaktív Robotikai és Oktatástechnológiai Kiállítás - Dunakeszi | Facebook](#)

BONIS BONA – A nemzet tehetségeiért díj

A civil szervezetek tehetséggondozói számára a **Kulturális és Innovációs Minisztérium** szakmai felügyelete alá tartozó **Nemzeti Tehetség Központ a Nemzeti Tehetség Program** keretében felhívást tesz közzé a „**BONIS BONA – A NEMZET TEHETSÉGEIÉRT**” díjra, a tehetséggondozásban kiemelkedő munkát végző szakemberek és tehetségsegítők erkölcsi és anyagi elismerése céljából.

Három kategóriában lehet indulni: Kiváló tehetséggondozó, Kiváló tehetségfejlesztő és Kiváló tehetségsegítő.

A részletek:

[Bonis Bona - A nemzet tehetségeiért \(tehetsegunk.hu\)](#)”

Masters of Digital 2023

Március 8-9., Brüsszel & online

Miközben kontinensünk továbbra is küzd a COVID-járvány utóreggéseivel, Oroszország ukrajnai háborúja még jobban megterhelte a világgazdaságot és az európai egységet. Eközben a 2022-es nyár rekkenő hősege megmutatta nekünk, hogy a tétlenség milyen következményekkel jár az éghajlatra. A digitális technológiák központi szerepet játszhatnak e számos, egymással összefüggő válság kezelésében.

A 2024-es európai választások előtti következő két év kritikus időszak lesz ahhoz, hogy Európa gazdaságát innovatívabbá tegyük, miközben kiaknázzuk a digitális lehetőségeket az emisszió csökkentésében. Ugyancsak kulcsfontosságú a technológia erejének kihasználása a hibrid fenyegetésekkel szembeni digitális ellenállóképességünk erősítésében.

A cselekvés ideje most van.

A DIGITAL EUROPE nagy rendezvénye: [Masters of Digital 2023 – 8-9 March, Brussels & Online](#)

ITBUSINESS – Szoftverológia

Március 7-én!

„Minden üzleti vállalkozás egy szoftvervállalkozás”, mondta **Watts S. Humphrey**, a szoftverminőség fogalmának szülőatyja, aki azt a csoportot vezette az IBM-ben, amely a világ első szoftverlicencét bocsátotta ki az 1960-as években. Kevés az időtállóbb mondás az informatikában, mint Humphrey-é. Rendszerekbe integrált szoftverek nélkül a mai vállalatok nem működhetnek, és a létrehozott termékek mind nagyobb hányadában fut valamilyen szoftver.

Az **ITBUSINESS & TECHNOLOGY 2023** konferencia azt az összetett ökoszisztémát térképezi fel, amelyben alkalmazások születnek, működnek, fejlődnek és végül átadják a helyüket fejlettebb utódaiknak. Terítékre kerülnek majd a legfontosabb szoftverológiai kérdések.

[ITBUSINESS&Technology 2023 1 - ITBUSINESS](#)

1%

Köszönetünket fejezzük ki minden korábbi támogatónk, aki hozzájárult egyesületünk munkájához, vagy felajánlotta személyi jövedelemadója 1 %-át. Ezzel a legrégebb hazai informatikai szervezet fennmaradását és céljai megvalósítását támogatta.

Kérjük, ha lehetősége van rá, idén se feledkezzék meg rólunk!
Köszönjük!

Adószámunk: 19815888-2-41

Támogatóink

